

Programpolitik, men at man netop har skabt Forslag, for hvilke der paa Forhaand kunde fremskaffes saa stor en Tilslutning, at man uden at være sangvinsk kunde vente deres Gennemførelse. Derfor blev man jo ogsaa for saa vidt i de gamle Baner, som man lagde de Reedtz-Thottske Forslag til Grund for de egentlige Skatteforslags Vedkommende og det her i Tinget vedtagne Forslag for Tiendens Vedkommende. Men man blev ikke staaende derved, disse Forslag ere paa meget væsentlige Omraader blevene uddybede og forbedrede, om man end er bleven paa den gamle Grund. Ofre er der bragt og maatte der bringes, naar der skulde naas en Enighed som den, der er naaet. Fra mit Standpunkt i hvert Tilfælde — og dette Standpunkt deles jo ogsaa af mange inden for dette Tings Flertal — er det et saadant Offer, at man ikke har faaet Toldloven med. Toldloven er og maa være et saa væsentligt Led i en Skattereformpolitik, at en Skattereform uden den altid bliver ufuldstændig. Men selvfølgelig er Tanken om en Toldreform ikke opgiven. Det vilde være fuldstændig urigtigt at lægge den Tanke ind i Skattekommissionens Arbejde og i de fremkomne Forslag, at der deri skulde ligge en direkte eller indirekte Opgivelse af Toldreformen. Naar man foreløbig ikke har faaet den med, er det netop, fordi der om den, som Forholdene laa, ingen Enighed kunde skabes i Skattekommissionen, men ogsaa noget fordi man havde Grund til at formode, at med dette Ministerium vilde der foreligge den ringest mulige Udsigt til at faa det Toldlovkompromis gennemført, som har fundet Tilslutning hos dette Ting og hos tidligere Regeringer. I alt Fald foreligger der Udtalelser fra den nuværende Finansminister fra den Tid, da han var Medlem af dette Ting, som gaa imod dette Kompromis. Ogsaa paa Forslaget af den mellemkommunale Beskatning er der gjort Indrømmelser med Hensyn til Overskattekommissionen. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men blot sige, at en betydelig Indrømmelse er det selvfølgelig fra dette Tings Standpunkt. Man behøver ikke at kende meget til tidligere Forhandlinger om dette Emne for at vide, at saaledes forholder det sig.

Enhver Overenskomst af denne Art maa imidlertid naas ved, at der bringes Ofre, og Spørgsmaalet bliver saa kun, om det, der vindes derved, er Ofrene værd, om det, der vindes, i det hele og store er et Fremskridt af Betydning. Og paa dette Spørgsmaal maa der ved nærværende Lejlighed ganske sikkert svares bekræftende. Selve Skatteforslaget fremtræder i en for Folketinget ulige mere tilfredsstillende Skikkelse end tidligere. Væsentlige Betæneligheder, som altid have været nærede her over for disse Forslag, men som man dog for at opretholde Enighed med Regeringen ikke har villet fremføre i fuld Udstrækning, ere nu imødegaaede. Som sagt, Forslaget fremtræder nu i en for os mere tilfredsstillende Skikkelse. Ligeledes er i det væsentlige det i Fjor af Folketinget vedtagne Tiendeforslag bevaret, og ogsaa i Forslaget om den mellemkommunale Beskatning er der opnaaet meget vigtige Dele af, hvad Folketinget tidligere har kæmpet for paa dette Omraade.

Netop paa Skattepolitikens Omraade er man naaet til en foreløbig Enighed om et Lovgivningsprogram. Og det er ikke tilfældigt. Det ligger, som den sidste ærede Taler sagde, deri, at foreløbig har Befolkningens Trang og Interesse væsentlig koncentreret sig om disse Forslag. Man maa nu ikke overvurdere dem. Det tror jeg heller ikke, at der i Virkeligheden er stor Tilbøjelighed til her i Tinget. Det er ikke saadan, som det undertiden er blevet sagt af alt for sangvinske Venner af Skattereformen, at man derved kunde redde Landbruget af dets Nødstilstand, det vilde vi allesammen, at det kunne vi ikke, men blandt de Opgaver, der foreligger Lovgivningsmagten i Øjeblikket, gøres der utvivlsomt ved disse Forslag det kraftigste Skridt til at bringe Landbruget ud af dets Nødstilstand og til at fremkalde større Lighed og større Retfærdighed i de forskellige Næringsvejenes Stilling til Lovgivningen. Det gaar dermed, som det gaar derovre ved de vestjydske Fjorde, at hvor der er Tilløb, skal der ogsaa være Afløb. Der har været her og vil i kommende Aar bestandig blive et stærkt og ustandseligt Tilløb fra den offentlige Mening til Behandling af disse Opgaver. Lukker man nu Udløbet for dem, saa maa de bryde